

Nr 81.

Av herr **Osberg**, om anslag till utdelande av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner.

År från år gör sig bristen på arbetskraft å landsbygden mer och mer gällande; orsakerna härtill äro många och lära icke under den närmaste tiden kunna afhjälpas. Om industrien och jordbruket kunde i fråga om tillgång på arbetskraft stå likställda, vore ju önskvärt, men detta är icke förhållandet.

Industrien är i tillfälle att i största möjliga utsträckning utnyttja sin arbetskraft med hjälp av moderna maskiner för nära nog allt som skall utföras och i stort sett oberoende av väderleksförhållanden. Arbetet å lantbruk kommer däremot mera ojämt, tidvis måste det forceras, vid andra tillfällen återigen kan det vara svårt nog att verkställa något som helst arbete, t. ex. under regnperioder, med andra ord, det utförda arbetet ställer sig egentligen dyrare för jordbrukaren än för industriidkaren.

Det arbete som är svårast att få utfört vid ett lantbruk är dikning. Detta är också den viktigaste faktorn att räkna med; å fullständigt utdikad jord och därtill förövrigt ordentligt skött har man stora förutsättningar för en god skörd, däremot om jorden är ofullständigt dikad, bliva goda skördar undantagsfall.

Vårt land måste ju årligen importera stora mängder brödsäd för landets behov. Önskvärt vore emellertid om behovet i huvudsak kunde fyllas av landets egen skörd. Under nu rådande svåra importförhållanden kan vilken som helst göra klart för sig, vilken utomordentlig fördel däri skulle ligga för vårt land.

Enligt min uppfattning kan och bör man inom landet producera tillräckligt med brödsäd, men förutsättningen är, att den odlade åkerarealen sättes i något så när produktivt skick. Därtill fordras då, att ett rationellt

förbättringsarbete kan bliva utfört. I vetskap om rådande brist på arbetsfolk måste maskiner i största möjliga mån användas.

Till skördearbeten och tröskning finnes nu rätt lämpliga maskiner, men annorlunda ställer sig förhållandet till grundförbättringsarbeten, då speciellt dikning; även för detta arbetes utförande har framställts olika apparater men i stort sett olämpliga. Det synes mig som det skulle vara övervinnerligt att framställa en fullt praktisk dikningsapparat med motordrift; först då är möjligheten att få våra åkerarealer grunddikade och stora utsikter till stora skördar.

Att framställa en praktisk dikningsapparat medför stora kostnader. Detta är nog även orsaken till att en lämplig maskin för dikningsarbete saknas.

Enligt mitt förmenande böra uppfinningar av ovanberörda art belönas, och vågar jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte anslå en summa av 50,000 kronor att ställas till kungl. lantbruksstyrelsens förfogande; av dessa tillgängliga medel skulle lantbruksstyrelsen vara berättigad att efter noggrann prövning tilldela den eller de uppfinnare av lantbruksmaskiner (företrädesvis motordrivna dikningsmaskiner) pris i enlighet med det värde uppfinningen kan anses äga.

Stockholm den 24 januari 1917.

Oscar Osberg.